IMT Nuremberg Archives

H - 4974

International Court of Justice

RP 1527
H-4974 a

# Processen-Verbaal

## Schöngarth e.a.

A 103602

H4974 – 0003

Ben Christiansen

pp 11472 - 11476

Dr Schoengart

p 11479.

6/11/47

RF 1527

F886

H4974 – 0004

F 886

**MINISTERE PUBLIC, DELEGATION FRANÇAISE**

Nürnberg: APO 124A, U.S. Army Paris: 20, Place Vendome

Le Colonel A.M.Baron van Tuyll van Serooskerken, Représentant du Gouvernement des Pays-Bas auprès du Tribunal International Militaire certifie que le procès-verbal, comprenant des extraits des interrogatoires de Général Christiansen est une copie de et corresponde avec le procès-verbal original.

Le document lui a été transmis par le Ministre de la Justice à La Haye pour être présenté en preuve devant le Tribunal International Militaire.

Fait à Nuremberg, le 10 Juin 1946.

Le Colonel,

A.M.Baron van Tuyll van Serooskerken.

INTERNATIONAL MILITARY TRIBUNAL
NURNBERG, GERMANY
RF Exhibit 1527
June Filed 11-46

A 103598

H4974 – 0005

F 886

Verhoor van Friederich Christiaan CHRISTIANSEN

op: 20 Februari 1946.

Verdachte zegt: Ik zal U nu vertellen, hoe het met het drama van de gijzelaars in 1942, voor zoover ik het weet en voorzoover ik het mij kan herinneren, gegaan is. Ik stel voorop, dat wat ik U mededeel, zal moeten worden aangevuld en gecorrigeerd door wat mijn toenmalige leden van mijn staf, met name de Generalleutnant Trum en de Oberstkriegsgerichtsrat Gaykow U daarover zullen vertellen. Dat gijzelaars vastgenomen waren, was een zuivere politieke zaak, die buiten mij om behandeld is. Het was in den Zomer van 1942 dat ik een betreffend bevel van mijn chef ontving. Ik stond onder den Oberbefehlshaber West, toentertijd den generaal-Veldmaarschalk von Rundstedt. Of van hem, of van het O.K.W.(Oberkommando Wehrmacht), kreeg ik het bevel, dat in voorkomende ernstige sabotage gevallen, wanneer de daders niet direct werden gevonden, daarvoor gijzelaars verantwoordelijk gesteld moesten worden.
Mijn staf en ik hebben ons direct tegen deze wijze van optreden verzet, omdat een dergelijke wijze van optreden ons militairen tegen de borst stuitte; maar dat heeft niet mogen baten het bevel is gehandhaafd gebleven.
Wij hebben toen een proclamatie in de kranten laten zetten, waarin ernstig tegen daden van sabotage werd gewaarschuwd en gezegd in die proclamatie, dat de gijzelaars met hun leven voor zulke dingen borg waren. Ik heb die proclamatie ook bij die stukken, die U voor U hebt, nog gezien.
U zegt, dat U zich ~~in~~ die proclamatie nog herinnert, zijnde deze geweest op Maandag 13 Juli 1942. U laat mij die proclamatie zien, waarboven in inktschrift staat N.R.C.13/7/42. Dit is inderdaad de doormij bedoelde proclamatie. U zegt, dat daarin toch staat, dat ikzelf die gijzelaars heb doen gevangen zetten. Ja, dat geef ik toe, maar het is niet overeenkomstig de feiten. Ik heb met die gevangenzetting niets te doen gehad, maar het werd eenvoudig op mijn schouders geladen. U zegt, dat ik het dan toch onderteekend heb. Ook dat is waar, maar bevel is bevel. U zegt, dat ook een gewoon Nederlandsche burger nooit of te nimmer zou dulden, dat zijn naam misbruikt werd onder een proclamatie of geschrift dat zijn handteekening draagt, maar dat hij onmiddelijk zijn ontslag uit zijn ambt of zijn functie zou nemen, als hem bleek, dat boven hem gestelden zijn naam misbruikten. Ja dat kan zijn, maar als ik dit niet "genomen" had, zou ik zelf beslist in levensgevaar verkeerd hebben. U vraagt, wie die proclamatie heeft opgesteld, Dat is geschied door de juridische afdeeling van mijn staf op mijn last, na een bespreking. U vraagt, wederom, hoe ik er dan in heb kunnen laten zetten, dat ik zelf die gijzelaars heb laten gevangenzetten. Och dat is maar een juridische wending geweest.
Daarop zijn toen twee ernstige sabotagegevallen voorgekomen, ik meen een spoorweg aanslag bij Rotterdam en een brand in een fourage werkplaats van de Wehrmacht in den Haag. In geen van beide gevallen zijn de daders tijdig, maar zijn ze eerst later gevonden. Ik herinner mij niet dat er een termijn voor het vinden van de daders gesteld is. Indien U zegt, dat dat wel zoo is, kan ik mij dat niet herinneren.
U laat mij de door U bedoelde bekendmaking zien, waarboven met inkt staat geschreven: 10/8/'42. Deze is echter onderteekend door Rauter U ziet daaruit dat de uitvoering toen al was overgegaan naar de politie-autoriteiten. Ik heb in elk geval gerapporteerd, of naar het Kommando West, of naar het O.K.W., dat twee ernstige sabotage-gevallen zich hadden voorgedaan, waarbij de daders niet waren gevonden. Maar het bericht kwam te-

A 103599

H4974 – 0006

rug, dat het bevel om gijzelaars aan te grijpen, bleef gehandhaafd. Tot de Heeren van mijn staf heb ik toen gezegd: "Jetzt haben wir die Mordschweinerei da" of zooiets. Ik ben toen met den Generalleutnant Trum en met Oberstkriegsgerichtrat Gaykow naar Seyss Inquart gegaan. Bij de bespreking die toen volgde, waren behalve wij drieen ook aanwezig, Seyss Inquart, Rauter en Wimmer. Ik heb toen gezegd, dat ik kwam met het bevel, het oude bevel dat gijzelaars moesten worden verantwoordelijk gesteld, indien de sabotage-daders niet werden gevonden. Ik zeide dat dit eigenlijk geen militaire zaak was en een zaak, die mij heelemaal niet aanstond. Ik maak U erop attent, dat er bij dit onderhoud drie juristen aanwezig waren, nl. Seyss Inquart, Wimmer, en Gaykow, die de zaak juridisch blijkbaar verantwoord vonden. Ik ben geen jurist en mijn standpunt is: bevel is bevel.
Seyss Inquart zeide, meen ik, toen al, dat vijf gijzelaars zouden worden doodgeschoten. Ik kende geen van de gijzelaars; ik heb er geen vijf uitgezocht en ik heb met de uitvoering niets te maken gehad. Het was ook zuiver een politieke aangelegenheid, waar ik als Wehrmachts-befehlshaber maar voor geschoven werd. Ik verzoek U nog op te nemen, dat ik tot het einde toe, tezamen met mijn staf, ervoor gewerkt heb, dat de gijzelaarskampen zouden verdwijnen.
Nog in 1944 heeft de generaal von Wülisch op opheffing van gijzelaarskampen aangedrongen. Ik verzoek U ook nog op te nemen dat bij die conferentie bij Seyss Inquart deze zich het recht de gijzelaars uit te zoeken, uitdrukkelijk heeft voorbehouden.

Voorgelezen, volhard en geteekend,

w.g. Fr.Christiansen.

A 103690

H4974 - 0007

Verhoor van Friederich Christiaan CHRISTIANSEN

op 5 Maart 1946.

Verdachte zegt: U komt nog eens terug op die conferentie in Den Haag naar aanleiding van welke conferentie toen die vijf gijzelaars uit St. Michielsgestel zijn neergeschoten. Het is mij te binnen geschoten, dat aan die conferentie ook nog mijn adjudant der Oberstleutnant Klüter heeft deelgenomen. Daar waren dus zeven heeren. Ik heb daarheen dus overgebracht het bevel, dat gijzelaars aansprakelijk gesteld zouden worden en Seyss Inquart heeft toen direct gezegd, dat vijf menschen gegrepen zouden worden. U vraagt, of dat maar zoo ging, Blijkbaar had Seyss Inquart daar de bevoegdheid toe. Die vergadering duurde maar kort, misschien maar een half uur. U vraagt, of ik mij toen dan niet tot het uiterste tot het nemen van dergelijke gruwelijke maatregelen verzet heb. Neen, toen is daar betrekkelijk weinig over gesproken, want het bevel was nu eenmaal afgekomen, maar U weet, hoe mijn staf en ik daarover dachten, terwijl ik zelf het woord "Mordschweinerei" gebruikt heb. Het was een politieke zaak en met de afwikkeling heb ik dus niets te maken gehad. Ik ben toen weggegaan en van mijn heeren is alleen Gaykow gebleven, maar wat verder besproken is, weet ik niet. U vraagt, of ik dan niet tegen de practijken van den Rijkscommissaris inging. U moet niet vergeten, ~~dat het~~ vergeten, dat het twee verschillende Dienststellen waren, die van den Wehrmachtsbefehlshaber en die van den Rijkscommissaris. Wij hadden vaak genoeg oneenigheid en het is meer dan eens voorgekomen, dat Seyss Inquart dreigde zich tot den Führer te zullen wenden. U zegt, dat ik toch zelf gezegd heb, de aangenaamste herinneringen aan den Führer te hebben. Dat is waar, maar het ging hier om het politieke bureau van den Führer.
U komt nog één keer terug op het neerschieten van die vijf gijzelaars van Gestel en U zegt, dat na die conferentie in Den Haag nog één man is opgepakt en direct den volgenden dag als gijzelaar is neergeschoten. Daar weet ik absoluut niets van.

Voorgelezen, volhard en geteekend,

w.g. Fr.Christiansen.

A 103601

H4974 - 0008

MINISTERE PUBLIC, DELEGATION FRANÇAISE
Nürnberg: APO 124A, U.S. Army  Paris: 20, Place Vendome

Nuremberg, le 25 Juillet 1946

à

Monsieur le Président LAWRENCE

Monsieur le Président,

CD/SG

Au cours de son contre-interrogatoire de SEYSS-INQUART M. DEBENEST a déposé des copies :

I°) d'une déclaration du Général CHRISTIANSEN, commandant en chef en Hollande de l'armée allemande pendant l'occupation,

2°) quatre procès-verbaux des déclarations faites par KOLITZ, GERBIG, SCHONGARTH, LAGES en s'engageant à remettre les originaux au Tribunal avant la fin des débats.

J'ai l'honneur de vous faire parvenir ces originaux tels qu'ils viennent de m'être apportés par le représentant du Gouvernement des Pays-Bas.

Je vous prie de bien vouloir agréer, Monsieur le Président, l'expression de mes sentiments respectueux.

Ch. Dubost

P.J. 4

Ch.DUBOST
Délégué-adjoint du Gouvernement Provisoire
de la République Française

103603

**DEPARTEMENT VAN JUSTITIE**

2e Afdeeling A
No. -

's-GRAVENHAGE, 22 Juli 1946.

Bericht op brief van

*Men wordt verzocht bij de aanhaling van dezen brief, dagteekening, afdeeling en nummer nauwkeurig te vermelden.*

betreffende Verklaring van F. A. Christiansen inzake fusilleering van 5 gijzelaars.

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen een in de Duitsche taal gestelde verklaring, benevens een Fransche vertaling in drievoud, van den voormaligen "Wehrmachtsbefehlshaber in den Niederlanden" F. A. Christiansen, betreffende de fusilleering van vijf gijzelaars. Behalve door Christiansen is bedoelde verklaring mede ondertekend door den Raadsheer-Commissaris bij het bijzonder Gerechtshof te Arnhem Mr. H. R. de Zaaijer en den griffier bij genoemd gerechtshof A. A. Balduk.

H4974 - 0009

De Minister van Justitie,
Namens dezen,
Het Hoofd van de 2e Afdeeling

*Aan* 42118
Den Heer Mr. A.M. Baron van Tuyll van Serooskerken L.L.D. Colonel R.N.A. Dutch Delegate to I.M.T. Postal Directory A.P.O. U. S. Army

(H.J. Woltjer)

24. S.G.S. 11834 - 15000 - 1946
Algemeen

103604

H4974 - 0010

Département de Justice, 2 ème section A.

La Haye

22 Juillet 1946

Sujet :

Déclaration du Général A.F. Christiansen au sujet de l'exécution de 5 otages.

J'ai l'honneur de vous faire parvenir une déclaration dressée en allemand, ainsi que trois exemplaires de la traduction en français de l'ex "Wehrmachtsbefehlshaber in den Niederlanden" F.A. CHRISTIANSEN, concernant l'exécution de 5 otages. La sus-dite déclaration porte outre la signature de CHRISTIANSEN celle du juge d'instruction près le Tribunal extraordinaire d'Arnhem, Maitre H.R. de Zaaijer et du greffier du dit Tribunal M. A.A. Balduk.

P.o. le Ministre de la Justice

Le Directeur de la 2 ème section

H.J. WOLTJER

à M. le Baron van TUYLL van SEROOSKERKEN
L.L.D. Colonel R.N.A. Délégué hollandais
près du I.M.T.
Postal Directory APO US Army

A 103605

H4974 - 0011



Im Jahre neunzehnhundertsechsundvierzig am 8. Juli haben wir, Mr.H.R. de Zaaijer, Untersuchungsrichter im Sondergericht in Arnheim, in Gegenwart von dem Protokollführer A.A.Balduk, den Angeklagten Friedrich Christian Christiansen,geboren am 12. Dezember 1879 in Wyk (Insel Föhr),jetzt detiniert im Strafgefängnis in Arnheim, vor uns führen lassen, um von uns über die gegen ihn erhobenen Klagen gehört zu werden und der,von uns befragt, geantwortet hat wie folgt:

1946

Bijzonder Gerechtshof ARNHEM

Ich habe Ihnen am 20. Februar folgendes erklärt:
Ich werde Ihnen nun erzählen,wie es sich mit dem Drama der Geiseln im Jahre 1942 verhält, soweit ich das weiß und soweit ich mich dessen erinnern kann.Ich schicke voraus,daß das,was ich Ihnen mitteile,zu ergänzen und korrigieren ist durch das, was die damaligen Mitglieder meines Stabes,Generalleutnant Drum und Oberkriegsgerichtsrat Gaykow, darüber aussagen werden.
Daß Geiseln festgenommen worden waren,war eine rein politische Sache, die ohne mein Zutun vor sich gegangen ist.Es war im Sommer des Jahres 1942, daß ich einen diesbezüglichen Befehl von meinem Chef empfing. Ich war dem Oberbefehlshaber West unterstellt. Das war damals Generalfeldmarschall Von Rundstedt.Entweder von ihm oder von dem O.K.W. (Oberkommando Wehrmacht) erhielt ich den Befehl, daß Geiseln verantwortlich gemacht werden ußten,wenn in vorkommenden Fällen ernster Sabotage die Täter nicht sofort aufgefunden würden.
Mein Stab und ich haben uns gleich gegen dieses Vorgehen gewehrt,weil ein derartiges Auftreten uns Soldaten gegen den Strich ging.Aber das hat nicht genutzt.Der Befehl ist geblieben. Wir haben dann eine Bekanntmachung in die Zeitungen einrücken lassen, in der wir ernsthaft davor warnten, Sabotage zu verüben und in dieser Bekanntmachung darauf hingewiesen,daß die Geiseln mit ihrem Leben dafür hafteten.Ich habe diese Bekanntmachung auch noch gesehen bei den Akten,die Sie vor sich haben. Sie sagen, daß Sie sich dieser Bekanntmachung noch erinnern.Sie ist vom Montag dem 13. Juli 1942. Sie zeigen mir diese Bekanntmachung, über die in Tintenschrift geschrieben ist: N.R.C. 13/ 7/42. Dies ist tatsächlich die von mir erwähnte Bekanntmachung. Sie sagen,daß darin doch steht,daß ich selber die Geiseln habe festnehmen lassen.Jawohl,das gebe ich zu;aber es ist nicht in

103606

H4974 - 0012



**Übereinstimmung mit den Tatsachen.** Ich habe mit dieser Verhaftung nichts zu tun gehabt; sie wurde mir einfach auf die Schultern geladen.Sie sagen,daß ich die Bekanntmachung doch unterschrieben habe. Auch das ist wahr.Aber Befehl ist Befehl.Sie sagen,daß auch ein ganz gewöhnlicher niederländischer Bürger nie und nimmer dulden würde,daß sein Name mißbraucht würde unter einer Bekanntmachung oder einem Schriftstück,das er unterschrieben hat,sondern daß er sofort um seine Entlassung aus seinem Amt oder seiner Stelle einkommen würde,sobald er einsah,daß seine Vorgesetzten seinen Namen mißbrauchten.- Ja,das mag sein,aber wenn ich dies nicht "genommen" hätte,hätte ich mich in Lebensgefahr befunden. Sie fragen,wer diese Proklamation aufgesetzt hat. Das ist von der juristischen Abteilung meines Stabes geschehen auf meinen Befehl nach einer Besprechung. Sie fragen wiederum,wie ich darin habe aufnehmen lassen können,daß ich selber die Geiseln habe festnehmen lassen.Ach,das ist nur eine juristische Wendung gewesen.

Dann sind darauf zwei ernste Fälle von Sabotage vorgekommen, ich glaube ein Eisenbahnattentat bei Rotterdam und ein Brand in einer Futtermittelwerkstatt der Wehrmacht im Haag.In keinem dieser beiden Fällen sind die Täter rechtzeitig,sondern erst viel später gefunden worden.Ich entsinne mich nicht,daß eine Frist festgesetzt worden ist für das Finden der Täter.Wenn Sie sagen,daß das wohl der Fall ist,so kann ich mich dessen nicht mehr erinnern.

Sie zeigen mir nun die von Ihnen gemeinte Bekanntmachung,worüber mit Tinte geschrieben steht: 10/8/'42.Diese ist aber von Rauter unterschrieben.Sie ersehen daraus,daß die Ausführung damals schon auf die Polizeibehörde hinübergegangen war.Ich habe jedenfalls entweder dem Kommando West oder dem O.K.W. gemeldet,daß sich zwei ernste Sabotagefälle ereignet hatten,wobei die Täter nicht gefunden worden waren.Aber es kam die Nachricht zurück,daß der Befehl, Geiseln in Anspruch zu nehmen,aufrechterhalten wurde.Den Herren meines Stabes habe ich dann gesagt:„Jetzt haben wir die Mordsschweinerei da"oder etwas Ähnliches.Ich bin dann mit Generalleutnant Drum und Oberkriegsgerichtsrat Gaykow zu Seyss Inquart gegangen. Bei der dann folgenden Besprechung waren außer wir drei auch Seyss Inquart,Rauter und Wimmer zugegen.Ich habe dann gesagt,daß ich mit dem Befehl käme,daß wir uns an den alten Befehl halten mußten, Geiseln verantwortlich zu machen,wenn die Täter der Sabotage nicht gefunden wurden.Ich sag-

H4974 - 0013



te,daß dies eigentlich gar keine militärische Sache sei und daß sie mir gar nicht gefiele.Ich mache Sie darauf aufmerksam,daß bei dieser Besprechung drei Juristen anwesend waren, nämlich Seyss Inquart, Wimmer und Gaykow,die die Sache juristisch offenbar verantwortet fanden. Ich bin kein Jurist und mein Standpunkt ist: Befehl ist Befehl.Seyss Inquart sagte,glaube ich,damals schon,daß fünf Geiseln erschossen werden sollten. Ich kannte keinen dieser Geiseln; ich habe nicht fünf ausgesucht und ich habe mit der Durchführung nichts zu tun gehabt.Es war eine rein politische Angelegenheit,wobei ich als Wehrmachtsbefehlshaber einfach nach vorne geschoben wurde.
Ich bitte Sie noch aufzunehmen,daß ich bis zum Ende,zusammen mit meinem Stabe, dafür gearbeitet habe,daß die Geisellager verschwinden sollten.Noch im Jahre 1944 hat der General Von Wühlisch auf die Aufhebung der Geisellager gedrängt.Ich bitte Sie auch noch aufzunehmen,daß bei dieser Konferenz bei Seyss Inquart dieser sich das Recht,die Geiseln auszuwählen, ausdrücklich vorbehalten hat.

Am 5. März 1946 habe ich Ihnen folgendes erklärt:
Sie kommen noch einmal zurück auf die Konferenz im Haag,anläßlich deren damals die fünf Geiseln aus St.Michielsgestel erschossen worden sind.Es ist mir eingefallen,daß an dieser Konferenz auch noch mein Adjutant,der Oberstleutnant Klüter,teilgenommen hat.Es waren also sieben Herren da.Ich habe also dorthin den Befehl überbracht, daß Geiseln in Anspruch genommen werden sollten und Seyss Inquart hat dann sofort gesagt,daß fünf Menschen ergriffen werden sollten. Sie fragen,ob das nun nur so mir nichts dir nichts ginge.Offenbar hatte Seyss Inquart dazu die Befugnis.Die Versammlung dauerte nur kurz,vielleicht nur eine halbe Stunde.Sie fragen,ob ich mich denn nicht bis zum Äußersten diesen scheußlichen Maßnahmen widersetzt habe.Nein,es ist damals nur verhältnismäßig wenig darüber gesprochen worden,denn der Befehl war nun einmal erlassen worden.Aber Sie wissen,wie mein Stab und ich darüber urteilten,während ich selber das Wort "Mordsschweinerei" gebraucht habe.Es war eine politische Sache und mit der Durchführung habe ich also nichts zu schaffen gehabt.Ich bin dann weggegangen und von meinen Herren ist nur Gaykow geblieben,aber was weiter besprochen worden ist,das weiß ich nicht.Sie fragen,ob ich mich denn den Machenschaften des Reichskommissars nicht widersetzte.Vergessen Sie nicht,daß es zwei verschiedene Dienststellen waren ,die des Wehrmachtsbefehlshabers und

103608

H4974 - 0014



die des Reichskommissars.Wir waren oft genug uneins und es ist mehr als einmal vorgekommen,daß er drohte,sich an den Führer zu wenden. Sie sagen,daß ich doch selber gesagt habe,daß ich die angenehmsten Erinnerungen an den Führer h abe. Das ist wahr,aber es handelte sich hier um das politische Büro des Führers.

Ich möchte noch folgendes bemerken.Bei der Besetzung von Deutschland durch die Alliierten ist mir aufgefallen,daß unter Proklamationen und Befehle stets geschrieben wurde: "Das Militärkommando", ohne daß dabei Namen genannt wurden.Nun war das deutsche System in den Niederlanden anders.Unter derartige Befehle wurde immmer geschrieben:"Der Wehrmachtsbefehlshaber in den Niederlanden",während das System doch wesentlich das gleiche war wie das englische.Nun geht es doch nicht an, mich für all diese Sachen verantwortlich zu machen.

Sie kommen noch einmal auf das Erschießen dieser fünf Geiseln von St.Michielsgestel zurück und sie sagen, daß nach dieser Konferenz im Haag noch ein Mann festgenommen und gleich am folgenden Tage als Geisel erschossen worden ist. Davon weiß ich durchaus nichts.

Heute am 8. Juli 1946 möchte ich meinen oben stehenden Aussagen vom 20.Februar 1946 und vom 5. März 1946 noch folgende Punkte hinzufügen.

1. Nach Aussage Rauters ist der Befehl 1000 Geiseln festzunehmen vom O.K.W. gekommen und nicht vom Kommando West.Daraufhin hat bei mir eine Besprechung stattgefunden.Die Einberufung dieser Konferenz ist von meiner Dienststelle ausgegangen.Sie bezweckte Seyss Inquart den Befehl mitzuteilen und die Maßnahmen zur Durchführung zu besprechen.Ich bin hier nur der Briefträger gewesen. Die Maßnahmen sind dann von Seyss Inquart getroffen worden.Meine militärische Dienststelle hatte keinen Apparat dazu,mußte dies an die zivile Dienststelle weitergeben.Die Beauftragten des Reichskommissars in den Provinzen bekamen dann den Auftrag,die Geiseln auszusuchen.Sie werden das in Zusammenarbeit mit dem S.D. gemacht haben Die befohlenen 1000 Geiseln wurden dann in einem Lager zusammengebracht.Uns Soldaten interessierte das weiter nicht.
2. Es war im Obenstehenden auch die Rede davon,ob eine Frist festgesetzt worden sei.Ich weiß jetzt,daß das tatsächlich geschehen ist.Ich glaube,die Frist war auf 3 oder 4 Wochen festgesetzt.Es

A 103609

H4974 – 0015

wurde eine Belohnung für das Auffinden der Täter ausgeschrieben. Das ist von Rauter ausgeführt worden. Ich weiß auch heute, daß der Gedanke aus meiner Dienststelle stammt. Wenn die Täter in dieser Frist gefunden würden, brauchten wir keine Geiseln in Anspruch zu nehmen. Von mir aus ist also alles Mögliche getan worden. Mir war nicht einer dieser Geiseln bekannt. Wir haben nicht aus Haß oder aus militärischen Gründen gehandelt.

3. An der Besprechung, von der in meiner Aussage vom 20. Februar 1946 die Rede ist, haben auch Schmidt und Rauter teilgenommen. Das hat Rauter ausgesagt.

4. In einer Aussage vom Reichskommissar ist gesagt worden, daß ich anläßlich dieser Sabotagefälle den Tod von 25 oder 30 Geiseln verlangt hätte. Die Zahl ist in einem ganz andern Zusammenhang genannt worden. In einer losen Besprechung ist die Zahl 25 oder 30 von jemand, entweder von mir oder von einem andern, genannt worden. Seyss Inquart hat dann die Zahl auf 5 festgesetzt und auch gesagt, diese 5 würden von seiner Dienststelle ausgesucht werden.

Nach Verlesung und Beharrung unterzeichnet

F. Christiansen

Wovon Unterzeichneter, Untersuchungsrichter, amtseidlich dieses Protokoll aufgenommen hat, dabei erklärend, daß obengenannter Christiansen dies persönlich zu Protokoll gegeben und unterzeichnet hat.

Unterzeichnet mit dem Protokollführer.

H. R. de Jong.

Bijzonder Gerechtshof ARNHEM

A 103610

H4974 - 0016

**DEPARTEMENT VAN JUSTITIE.**

2e afdeeling A.

's-Gravenhage, 22 Juli 1946.

Aan 42118

Mr.A.M.Baron van Tuyll van Serooskerken
L.L.D. Colonel R.N.A. Dutch Delegate to
I.M.T.
Postal Directory
A.P.O. U.S. Army.

Betreffende toezending schrij-
van Bureau Opsporings Oorlogs-
misdrijven met 6 processen-
verbaal.

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen een schrijven van het Hoofd van het Bureau Opsporing Oorlogsmisdrijven van 22 Juli 1946 no.1059/46, benevens zes processen-verbaal, betrekking hebbend op de genomen vergeldingsmaatregelen voor den moord-aanslag op Rauter.

Aangezien Schöngarth inmiddels door de geallieerde autoriteiten is terechtgesteld, kan het betreffende duplicaat-proces-verbaal niet van zijn handteekening worden voorzien; het origineele proces-verbaal, hetwelk zich bij de Netherlands War Crimes Commission te Londen bevindt, is echter wel door Schöngarth onderteekend.

De Minister van Justitie,
namens dezen,
Het Hoofd der 2e Afdeeling,

A 103611

No. 60. Algemeen.
4134 - '42 - K 983

H4974 - 0017

Département de Justice

22 Juillet 1946

M. le Baron van TUYLL van SEROOSKERKEN

L.L.D. Colonel R.N.A. Délégation hollandaise

au I.M.T.
Postal Directory APO US ARMY

Sujet :
Envoi d'une lettre du bureau de recherche des crimes de guerre, ci-joint 6 procès-verbaux.

J'ai l'honneur de vous faire parvenir une lettre du Directeur du Bureau deRecherche des Crimes de Guerre, du 22 Juillet 1946, numéro 1059/46, ainsi que 6 procès-verbaux concernant les mesures de représailles prises à la suite de l'attentat contre RAUTER.

SCHOENGARTH ayant déjà été exécuté par les autorités alliées, il n'est pas possible de faire signer le duplicata du procès-verbal; l'original du procès-verbal qui se trouve à la War Crimes Commission à Londres porte toutefois la signature de SCHOENGARTH.

p.o. le Ministre de la Justice

Le Directeur de la 2 ème Section.:

signé : H. WOLTJER

A 103612

2

Departement van Justitie.

# BUREAU OPSPORING OORLOGSMISDRIJVEN.

Dict. B/WG **Elandsgracht 117, Amsterdam-C.**

No. 1059/46

Doss.

Bericht op schrijven **Amsterdam,** 22 Juli 1946.

van

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie te doen toekomen een 6.tal processen-verbaal, gemerkt met groene inkt A t/m F, opgemaakt door de rechercheurs Knol en Bijlsma van mijn Bureau, alsmede een door hen geteekende verklaring, dat zij de Duitsche taal voldoende machtig zijn om precies de mededeelingen van de Duitsche verdachten weer te geven.

Ik voeg hieraan toe, dat ik herhaaldelijk heb geconstateerd - door mijn tegenwoordigheid bij hun verhooren - dat deze verklaring inderdaad juist is.

DE COMMISSARIS VAN RIJKSPOLITIE
1e klasse,
Hoofd van het Bureau
Opsporing Oorlogsmisdrijven,

Mr. J. S. Bijl.

Aan Zijne Excellentie
den Heer Minister van Justitie.
(t.a.v. den Heer Hoofd 2e Afd.)
's-G R A V E N H A G E

A 103613

H4974 – 0018

H4974 - 0019

Département de Justice

BUREAU DE RECHERCHE DE CRIMES DE GUERRE

Elandsgracht, II7, Amsterdam C.

Amsterdam, 22 Juillet I946

J'ai l'honneur de faire parvenir à Votre Excellence, six procès-verbaux (marqués à l'encre verte de A à F inclus), recueillis par les Inspecteurs de Police de mon service KNOL et HIJLSMA, ainsi qu'une déclaration sous serment de ces inspecteurs,, attestant qu'ils connaissent suffisamment l'allemand pour dresser, en hollandais, le procès-verbal des déclarations faites en allemand par les accusés.

J'ajoute, qu'à plusieurs reprises au cours des interrogatoires, j'ai pu constater l'exactitude des déclarations de ces inspecteurs.

Le Commissaire de Police d'Etat

I ère Classe

Directeur du Bureau de Recherche de Crimes de Guerre

signé ; Illisible
M. J.S. HIJL

A son Excellence
Le Ministre de la Justice
A l'attention du Directeur de
la Ière Section, La Haye

A 103614

H4974 - 0020

P R O  J U S T I T I A .
BUREAU OPSPORING OORLOGSMISDRYVEN .
A M S T E R D A M .

3

P R O C E S - V E R B A A L .

Wy, ondergeteekenden,
JACOB KNOL en JAN BIJLSMA ,
respectievelijk adjudant-rechercheur en rechercheur van van politie der Gemeente Amsterdam, tevens onbezoldigd ryksveldwachter, dienstdoende aan het in de margine ver - melde Bureau, verklaren hierby, dat wy de Duitsche taal voldoende machtig zyn, om precies de mededeelingen van de verdachten (Ryksduitschers), te kunnen weergeven.

Hiervan op ambtseed dit proces-ver- baal opgemaakt te Amsterdam, den 19den Juli 1946.

De adj.rech.v.pol. J.Knol.

De rech.v.pol. J.Bijlsma.

Gezien :

De COMMISSARIS VAN RYKSPOLITIE Ie.Kl.
Hoofd van het Bureau OPSPORING OORLOGSMISDRYVEN
te AMSTERDAM.
Mr. J.S. B I J L .

A 103615

H4974 - 0021

Pro Justicia

Bureau de Recherche des Crimes de guerre

Amsterdam

# P R O C E S - V E R B A L

Nous soussignés

JACOB KNOL et JAN BIJLSMA.

respectivement inspecteurs et agents de sûreté de la commune d' Amsterdam, également gendarmes assermentés en fonction au bureau de recherche des crimes de guerre à Amsterdam, déclarons que nous possédons suffisamment la langue allemande pour dresser en hollandais le procès-verbal des déclarations des accusés allemands.

Le procès-verbal sous foi de serment a été dressé à Amsterdam le 19 Juillet 1946.

L'inspecteur de Police J. KNOL

L'agent de Police J. BIJLSMA

Vu :

Le commissaire de police d'Etat Ière classe

Directeur du Bureau de recherche des crimes de guerre à Amesterdam

Me J.S. BIJL

A 103616

A

PRO JUSTITIA

Bureau Opsporings Oorlogsmisdrijven
Amsterdam.

Verhoor van :
Johannes Heinrich Louis
M u n t, geb.7.2.1906 te
Hamburg, ber. Kriminal-
Kommissar, won. Isestrasse 67
te Hamburg, thans gedetineerd in
de Strafgevangenis te Den Haag
inzake de genomen represaille-
maatregelen voor de aanslag op
Rauter dato 8 Maart 1945. ( 39
gevangenen werden gefusilleerd te
Scheveningen en 40 gevangenen te
Amersfoort).

# P R O C E S - V E R B A A L.

In verband met de genomen represaille maatregelen opor den aanslag op Rauter, welke represaille maatregelen zijn doorgevoerd in verschillende plaatsen in Nederland onder meer te Den Haag ( Scheveningen hoorden wij ondergeteekenden, Jacob Knol en Jan Bijlsma, respectievelijk brigadier-recherchaur en rechercheur van politie der Gemeente Amsterdam, beiden onbezoldigd Rijksveldwachter, dienstdoende

aan het in margine vermelde bureau, op.16 April 1946 in de Srafgevangenis te Scheveningen : JOHANNES HEINRICH LOUIS M U N T, geboren te Hamburg ( D), 7 Februari 1906, van beroepe Kriminal- Kommissar der Sicherheitspolizei, wonende Isestrasse no. 67 te Hamburg, die het navolgende verklaarde:

Ik ben gehuwd en heb vier kinderen, In het jaar 1927 ben ik in dienst gegaan bij de Ordepolitie te Hamburg. Mijn beroep, was onderwijzer, doch had geen werk. Na versvhillende rangen te hebben doorloopen , werd ik in het jaar 1933 assistent bij de recherche. Na de opleiding te hebben genoten voor een hoogere functie, werd ik op 1 April 1938 aangesteld als Kriminal-Komissar te Hamburg.
Sinds 1 Mei 1937 ben ik lid van de N.S.D.A.P. In deze functie was ik verplicht mij hierb aan te sluiten.

Vanaf 1937 tot 1940 heb ik in Spanje vertoefd bij de FELDPOLIZEI van het Legioen "Kondor ", met onderbrekingen, terwijl ik tevens werkzaam ben geweest aan het Duitsche consulaat te Barcelona voor politie-aangelegenheden.

Na mijn terugkeer uit Spanje in 1940 werd ik bijde Staatspolitie te Hamburg weder ingedeeld voor de bewaking van de grootere-industriebedrijven, tot 1942. Ik was toen ingedeeld bij de Geheime Staatspolitie.

Dato 2 Mei 1942 werd ik overgeplaatst naar de Sicherheitspolizei te Den Haag. Gedurende drie weken heb ik gewerkt onder den KRIMINALRAT " Schreieder. Daar het mij niet mogelijk was met hem samen te werken, werd op mijn verzoek om mij terug te plaatsen naar Hamburg niet ingegaan. Ik kwam toen onder de bevelen te staan van den Leider der Afdeeling IV genaamd D E P N E R. Zijn dienstrang was Sturmbannfuhrer und Regierungsrat.

Ik werd belast met de strijd tegen het communisme. Aan deze afdeeling ben ik verbonden geweest tot Maart 1944. Daarna werd ik aangesteld als AUSSENDIENSTSTELLEITER van de SICHERHEITSPOLIZEI TE DEN HAAG. Ik heb deze functie vervuld tot aan het einde.
Naast deze Diensstelle werkte ook in Den Haag het SONDERKOMMANDO FRANK.
Deze afdeeling behandelde alle spionnage-aangelegenheden, benevens ingekomen mededeelingen uit de Verzetsbewegingen, hem verstrekt door zijn " vertrouwensmannen ".

Met de werkzaamheden van FRANK had ik niets te maken, daar hij onder bevel stond van SCHREIEDER.

A 103617 In Den Haag.

In den Haag bestond nog een derde commando, genaamd DE JOODSCHE AFDEELING, onder leiding van den Kriminal-sekretar Koch. De Chef van deze afdeeling was REGIERUNGSRAT STURMBANNFUHRER ZOPF. Ook met deze afdeeling heb ik niets te maken gehad.

Wat de repressaille maatregelen betreft te Den Haag, deel ik U het volgende mede:

In totaal zijn gedurende het tijdvak van September 1944 tot aan de capitulatie 111 Nederlanders gefusilleerd.

| | | |
|---|---|---|
| 10. October 1944. | Aan de buitenkant van de gemeente Rijswijk- Delft | 10 personen |
| 20. Novemb.1944 . | Laan van Nieuw-OostIndie te Den Haag | 10 personen |
| 30 31 Mrt.1945 . | Parallelweg te Den Haag | 12 personen |
| 40 8 Mrt. 1945 . | Duinen Waalsdorp | 39 personen |
| 8 Mrt. 1945 . | Kamp Amersfoort | 40 personen. |
| | Totaal..... | 111 personen. |

Omtrent deze gevallen deel ik U het volgende mede.

In het eerste geval vervoegde zich aan mijn Bureau de Weermachtsofficier Majoor MODROW, Ortskommandant te Den Haag. Deze deelde mij mede, dat een spoorlijn was opgeblazen tusschen Delft en Rijswijk door onbekende daders, waarvoor 10 Nederlanders moesten worden gefusilleerd op bevel van Generaal Christiansen. Ik zeide tegen MODROW, dat ik mij niet begrijpen kon, dat een oude man, zooals Christiansen, zich nog zoo druk maakte en van ons verlangde, dat hiervoor Nederlanders werden gefusilleerd. Modrow zeide toen tegen mij, dat indien wij dit bevel niet direct uitvoerden, Christiansen in staat was ons beiden op te " hangen ".
Dit geschiedde in den tijd van de zoogenaamde " MILITARISCHER AUSNAHMEZUSTAND"

Ik heb mij toen in verbinding gesteld met Frank en hem gevraagd, hoeveel gevangenen hij had, ( welke reeds ter dood waren veroordeeld, ) voor deze represaillemaatregel. In totaal hadden Frank en ik 10, personen, die voor deze repressaille maatregel in aanmerking kwamen.

Ik heb van deze vordering melding gemaakt aan den Befehlshaber der Sicherheitspolizei Dr. Schongarth of zijn plaatsvervanger Depner, met het verzoek deze vordering tot fusilleeren te laten bevestigen door Rauter. Eenige uren later kreeg ik telefonisch van Depner bericht, dat deze Weermachtsvordering uitgevoerd moest worden.
De executie is op de plaats van het misdrijf uitgevoerd door de Deutsche Ordnungspolizei. Wie hiermede was belast, weet ik niet.

Wat betreft het tweede geval, deel ik U mede, dat in November 1944 een Schutzgruppenman " Janssen " te Voorburg op de straat was neergeschoten ten tijde, dat hij op een rijwiel zat.
In verband hiermede kwam Modrow bij mij en deelde mij mede, dat naar aanleiding van dezen aanslag, 10 Nederlanders moesten worden gefusilleerd. Deze opdracht had Modrow van Christiansen ontvangen. Bij het onderzoek door mijn ondergeschikten ingesteld bleek dat Jansen een slechte reputatie had. Ofschoon het pistool van Jansen door den dader was gestolen, heb ik toch aan Dr. Schongarth voorgesteld in dit geval geen repressaille maatregelen te nemen. Dr. Schongarth ging hiermede accoord en werden de gevraagde maatregelen niet uitgevoerd.

Drie weken later

H4974 - 0023

A 103618

H4974 - 0024

Drie weken later, in dezelfde maand, werd in de Laan van Nieuw Oostindie de zoon van den Duitschen Admiraal GUSE, doodgeschoten. Hij was vaandrig ter zee te Scheveningen. Wederom kwam MODROW aan mijn bureau en deelde mij mede, dat in verband met dezen aanslag 20 Nederlanders zouden worden gefusilleerd. Ik heb mij weer in verbinding gesteld met Frank en hem gevraagd hoeveel " ter dood veroordeelden " hij hiervoor in de gevangenis ter beschikking had.
Ik stelde toen vast, dat wij samen 12 personen hiervoor beschikbaar hadden. Dit gaf ik door aan Modrow. Modrow ging met het aantal ac coord, doch verzocht mij deze terechtstelling nog denzelfden dag te doen plaats vinden, teneinde Christiansen tevreden te stellen.

Ook voor deze terechtstelling heb ik het bevel van Schongarth ontvangen, bevestigd door Rauter.

Voor de terechtstelling heb ik in het openbaar, door middel van aanplakking laten bekend maken, dat in verband met de aanslag op Hansen en Guse 12 Nederlanders gefusilleerd werden. In werkelijkheid heb ik er " Tien " ter beschikking gesteld.

De executie heeft weder plaats gevonden door leden van de Duitsche Ordnungspolizei Wie zich hiermede heeft belast, weet ik niet.

Ik wil U een bijzonderheid mededeelen, welke zich heeft voorgedaan voor de derde terechtstelling.

Bij een gehouden controle van auto's voor pamfletten en wapenen, welke controle geschiedde door leden van de Deutsche Ordnungspolizei, werd een der leden van de Ordnungspolizei, doodgeschoten. Een weermachtssoldaat snelde den politieman te hulp, met het gevolg dat ook hij werd doodgeschoten.
Voor deze daad werden door Modrow repressaille maatregelen geeischt. Ik heb deze vordering onverwijld van den hand gewezen, op grond van het feit, dat naar mijn meening deze personen gevallen waren in den strijd. Met Modrow heb ik toen afgesproken om een bericht te verzenden aan gelijkluidende strekking zoowel aan Christiansen als aan Rauter. Aangezienik onder mijn ondergeschikten verliezen te betreuren had in de strijd tegen de verzetsbewegingen, heb ik hiervoor nimmer represaille maatregelen verlangd of doorgevoerd.

In het begin van 1945 werden te Den Haag van 11 Nederlandsche politiemannen de pistolen genomen door leden van de verzetsbeweging. Kort hierop ging deze " knokploeg " er ook toe over wapens af te nemen van de Duitsche soldaten. Een geval was bekend dat een soldaat van de fiets werd afgeslagen, terwijl zijn pistool werd gestolen. De soldaat bleef bewusteloos op de straat liggen. Modrow meldde deze gevallen aan Christiansen met het gevolg, dat Christiansen bevool, dat 15 Nederlanders op de plaats des misdrijfs zouden worden gefusilleerd.
Tezamen met Frank had ik 12 personen hiervoor ter beschikking. Ik gaf deze vordering door aan Schongarth ( Depner ), en ontving later bericht terug, dat deze terechtstelling met goedvinden van Schongarth kon plaats vinden.

De executie is wederom uitgevoerd door de Ordnungspolizei aan de Parallelweg te Den Haag.

In al deze gevallen heb ik de namen vannde gefusilleerden onmiddellijk doorgegeven aan de Nederlandsche Politie te Den Haag, terwijl de lijken door mij ter beschikking zijn gesteld van de familieleden.

De gefusilleerde personen waren grootendeels personen welke door de Nederlandsche Politie ( Recherche ) waren gearresteerd wegens plunderingen en roofovervallen.

103619

- De -

H4974 – 0025

De betrokken processen-verbaal zijn ter beoordeeling voorgelegd aan den Hohere SS und Policzeifuhrer, Rauter of Schongarth, die in de meeste gevallen dergelijke personen ter dood veroordeelde.
Ik heb van de Nederlandsche Rechercherche circa 30 misdadigers ( geen politieke gevangenen ), in arrest gekregen, waarvan er 20 personen zijn gefusilleerd.
Dit kan bevestigd worden uit gerechtelijke stukken, welke zich bevinden te Den Haag bij de Hooge Raad inzake een ingesteld onderzoek tegen de gedragingen van den Commissaris van Politie der Recherche Falken. De Commissaris van Politie Voordewind te Amsterdam maakte deel uit van deze Commissie van onderzoek.

Den 7en Maart 1945 werd ik des morgens opgebeld door den Oberstormbannfuhrer K O L I T Z die mij mededeelde, dat een aanslag had plaats gevonden op Rauter. Hij deelde mij mede, dat ik, repressaille maatregelen moest voorbereiden.

Uit de ervaringen die ik had opgedaan met Modrow, rekende ik er op, dat hiervoor zeker 20 personen zouden worden gefusilleerd Ik had op dit moment geen gevangenen, die voor deze maatregelen in aanmerking kwamen.

Ik stelde mij toen in verbinding met den Commissaris van Politie Falken en vroeg hem of hij mij 20 zware misdadigers ter beschikking kon stellen, daar deze gefusilleerd zouden worden voor den aanslag op Rauter. Falken wees dit oogenblikkelijk van den hand, en zeide dat hij hieraan geen medewerking wilde verleenen.

In de middaguren belde Kolitz mij weder op en zeide mij, dat ik den volgenden dag in de vroege ochtenduren 80 Nederlanders moest laten fusilleeren. Ik maakte hem erop attent dat ik geen 80 personen in de gevangenis had. Hij zeide mij toen, dat ik door deze personen kon laten halen, waar vandaan ook. Het was de hoofdzaak dat ik den volgenden morgen kon melden, dat het gevraagde aantal was neergeschoten.

Op 6 Maart 1945 waren vanwege ons Bureau vanuit de gevangenis te Scheveningen, 198 gevangenen overgebracht naar het Kamp Amersfoort, Bij deze gevangenen waren 7 candidaten van mijn afdeeling, welke reeds ter dood waren veroordeeld. de rest behoorde tot de gevangenen van het Kommando Frank en een gedeelte van de Aussendienstelle Rotterdam.
Ik heb mij toen in verbinding gesteld met Frank en Wölk. Wölk was de Aussenstellendienstleiter te Rotterdam.
Met ons drieen zouden wij voor het aantal 80 zorgdragen. Rotterdam bracht zijn gevangenen naar de Cellenbarakken te Scheveningen.

Ik voeg hieraan nog toe, dat op 3 Maart 1945 een bombardement had plaats gevonden op het Bezuidenhout te Den Haag. Hierop volgde plundering door Nederlanders, waarbij 36 personen werden gearresteerd door de Nederlandsche Politie. Deze personen werden opgesloten in de gevangenis aan het Museumplein. De opvatting van de Nederlandsche bevolking waaronder de illegaliteit tegen deze plunderaars was vanndien aard, dat mij te kennen werd gegeven, dat zij niet zouden betreuren, indien deze werden doodgeschoten. Daarbij kwam nog, dat door Seyss-Inquart bij openbare bekendmaking was kennis gegeven, dat plunderaars ter PLAATSE ZOUDEN WORDEN NEERGESCHOTEN. Uit de plunderaars die ik zelf verhoord heb, bleven 12 personen over, die voor fusilleering in aanmerking kwamen, Al deze personen bleken reeds eerder voor diefstal te zijn veroordeeld en hebben allen bekend zich aan de plundering te hebben schuldig gemaakt. In totaal zijn van deze plunderaars ELF PERSONEN GEFUSILLEERD.
Voorts bevonden zich te Amersfoort van mijn dienstelle nog 7 verdachten, welke allen ter dood waren veroordeeld. In totaal zijn van mijn Dienststelle 18 personen gefusilleerd.
Mij was echter opgedragen te zorgen voor een derde gedeelte van 80 personen. In plaats van 27 heb ik slechts 18 personen laten fusilleeren en alleen die gevallen van personen, die de doodstraf volgens de Duitsche wetgeving hadden verdiend.

A 103620

H4974 - 0026

De rest van deze personen zijn geleverd geworden door Frank en Wölk. De fusilleeringen hebben plaats gevonden te Scheveningen en Amersfoort. Met Scheveningen wordt bedoeld Waalsdorp.

Tenslotte kan ik U nog mededeelen, dat ik in totaal circa 200 Nederlanders die zich in arrest bevonden, het leven heb gered door deze in vrijheid te stellen. Onder de gevangenen bevonden zich de meesten, welke niet voor mijn dienstelle in arrest zaten. Een uitvoerig rapport hierover heb ik in handen gesteld van den heer Sanders, Hoofd van het Bureau Nationale Veiligheid te Scheveningen.

Ook schreef ik nog een verzoek aan Hare Majesteit de Koningin om mij op grond van verdiensten en mijn hulp aan de Nederlanders mij in vrijheid te stellen, omdat ik mij ten opzichte van het Nederlandsche volk mij aan geen enkel misdrijf heb schuldig gemaakt.

Ik ben de Nederlandsche Taal voldoende machtig om deze verklaringe te lezen en volhard hierbij.

J.H.L. Munt.

Hiervan op ambts ed dit proces-verbaal opgemaakt te Amsterdam den 16 April 1946.

De Brig-rech. van politie, J. Knol,
get. J. Knol.

De rechtercheur van politie, J. Bijlsma

get. J. Bijlsma.

A 193621

B

P R O  J U S T I T I A.

Bureau Opsporing Oorlogsmisdrijven

Amsterdam

**Proces- verbaal.**

Verhoor van

Herbert W ö l k
geboren te Neu-Grabowen,
21 Juni 1905, van beroep
Kriminalrat, wonende te
Weimar, Besselstrsze no. 135
inzake de genomen repressaille
maatregelen voor den aanslag op
Rauter.

In aansluiting op de verklaringen van Johannes Heinrich Luis MUNT in verband met de genomen repressaille maatregelen voor den aanslag op Rauter, hoorden wij, ondergeteekenden Jacob Knol, en Jan Bijlsma, respectievelijk brigadier-rechercheur en rechercheur van politie der gemeente Amsterdam, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, dienstdoende aan het in de margine vermelde bureau, op 17 April 1946 in de Strafgevangenis te Rotterdam.

HERBERT W O L K,
geboren te Neu- Grabowen, 21 Juni 1905, van beroep Kriminalrat, wonende te Weimar, Besselstrasze no. 135, thans gedetineerd te Rotterdam, die het navolgende verklaarde:

Ik ben gehuwd en heb drie kinderen.
Na gestudeerd te hebben, werd ik aangesteld als Kriminal-Kommissar te Berlijn in 1932. In September 1933 werd ik overgeplaatst naar de Geheime Staatspolitie te Berlijn, tot 1936. Hierna werd ik in mijn zelfde functie overgeplaatst naar de Staatspolitie te Weimar. Ik ben te Weimar gebleven tot 1941 waarna ik overgeplaatst werd naar het Bureau van den Befehlshaber der Sicherheitspolizei te Den Haag.
Te Weimar ben ik intusschen bevorderd geworden tot Kriminalrat. Sinds 1932 ben ik lid van de N.S.D.A.P.

Mijn chef te Den Haag was Standartefuhrer KNOLLE.
Knolle was leider van de afdeeling III. Deze afdeeling bewerkte zwarthandel, bepaalde gevallen van spionnage en binnenlandsche politieaangelegenheden.

In December 1942 werd ik op last van den Befehlshaber dr. Harster overgeplaatst naar Rotterdam als Aussendienststelleleiter van den Sicherheistpolizei. Ik heb deze functie vervuld tot April 1945, waarna ik werd afgelost door den Hauptsturmfuhrer Gerbich.
Betreffende de genomen repressaille maatregelen voor den aanslag op den Hohere SS und Polizeifuhrer Rauter deel ik U het volgende mede.

Mijnn directe chef was de Oberregierungsrat Kolitz te Den Haag. Kort na den aanslag op Rauter, werd mij deze mededeeling door hem gedaan. Kolitz zeide mij nog, dat Rauter zwaar gewond was en dat zijn plaatsvervanger dr. Schongarth scherpe repressaillemaatregelen had aangekondigd.

H4974 - 0027

A 103622

Op de plaats van het misdrijf zouden volgens Kolitz een groot aantal reeds ter dood veroordeelde gevangenen gefusilleerd worden. Hiertoe zouden deze gevangenen overgebracht moeten worden naar Apeldoorn. Iedere Aussendienststelleleiter had te zorgen dat dit " soort gevangen " naar Apeldoorn werden overgebracht. Ik deelde Kolitz mede, dat ik in Rotterdam niet de beschikking over dergelijke candidaten had, omdat mijn gevangen zich altijd bevonden in de Strafgevangenis te Scheveningen of in een Lager waar dan ook. Het was mijn gewoonte om alle zwarte misdadigers zoo vlug mogelijk over te brengen naar Scheveningen, om te voorkomen dat deze personen door de verzetsbeweging bevrijd zouden worden. hetgeen reeds enkele malen was voorgekomen en ik hiervan veel last van heb ondervonden.

Dienzelfde nacht werd ik weer opgebeld door Kolitz, die mij mededeelde, dat het aantal gevangene voor deze repressaille maatregelen niet voltallig was. Hij verzocht mij opnieuw alle dossiers na te gaan van die personen, welke zich op dat moment nog in de gevangenissen(bevonden) aanwezig waren. Ik zou nazien of zich onder hen nog personen bevonden, tegen wie de zoogenaamde " Sonderbehandlung " nog niet was aangevangen, maar waarvan vaststond dat zij zeer zeker op grond van het door hen gepleegde feit ter dood zouden worden veroordeeld. ( b.v. wapen of springstofbezit)

Intusschen werd ik door den Aussendienststelleleiter Munt te Den Haag opgebeld. Hij verzocht mij, in opdracht van Kolitz, hem mede te deelen, hoeveel personen uit Rotterdam voor deze repressaille maatregel in aanmerking kwamen. Hij vroeg mij dit in verband met het transport, dat hij moest samenstellen. ik deelde Munt mede, dat ik over dergelijke personen niet beschikte en dit reeds aan Kolitz had medegedeeld. Verder zeide ik hem nog, dat de personen, die voor dergelijke maatregel in aanmerking kwamen, zich reeds in de gevangenis te Scheveningen bevonden.

Voor de derde maal werd ik dienzelfden nacht door Kolitz weer opgebeld en vroeg hij mij, of ik hem nu opgeven kon welke personen ik alsnog gevonden had voor deze actie. Ik antwoordde Kolitz dat ik alle zaken nog eens had nagegaan, doch dat ik hiervoor geen personen ter beschikking had.

Met de gevangenen, welke te Scheveningen ingesloten waren voor Rotterdam, had ik niets meer te doen. Van het oogenblik af dat deze gevangenen ingesloten werden te Scheveningen waren zij ter beschikking van den Befhlshaber der Sicherheitspolizei te Den Haag. ( ter dood veroordeelden ).

Waar de verschillende executies hebben plaats gevonden in Nederland weet ik niet. Wel heb ik later vernomen, dat ongeveer 170 Nederlanders gefusilleerd zijn, in de omgeving van Apeldoorn. De executie is doorgevoerd door het " Commando Gerbich " Gerbich bevindt zich in de Strafgevangenis te Rotterdam.

Persoonlijk heeft het mij een groot genoegen gedaan, dat vanwege mijn dienstelle geen personen ter beschikking zijn gesteld voor deze represaille maatregel.

Het was tegen mijn gevoelens in personen ( gevangenen) aan te wijzen ( zooals door Kolitz van mij verlangd werd ), waarvan het onderzoek inzake het gepleegde misdrijf nog niets was afgesloten.

Ik begreep uit het telefonis h onderhoud met Kolitz, dat hij probeerde mij ertoe te bewegen in gevallen waarin het strafbare feot wel vaststond maar niet volledig was onderzocht, een beslissing te nemen. Indien ik dit wel telefonisch had medegedeeld, dan had hij zeker mij BEVOLEN ~~deze personen in aan~~ deze personen in aanmerking te laten komen voor Sonder-

H4974 - 0028

A 103623

behandlung

H4974 – 0029

met als gevolg dat zij terechtgesteld zouden worden. Deze verantwoording kon ik met mijn geweten niet in overeenstemming brengen, zonder dat deze zaken op een normale wijze werden afgehandeld.

U leest mij een gedeelte voor uit de verklaring van Munt. Ik deel U hierop mede, dat Munt zich moet vergissen.
Het is juist, dat MUNT een bepaald aantal gevangenen moest leveren. ( het is mogelijk, dat hij het getal 80 heeft genoemd). In dit verband heeft hij mij gevraagd hoeveel gevangenen ik kon leveren. Het antwoord hierop heb ik reeds in mijn verklaringen gegeven.

Ik ben de Nederlandsche Taal voldoende machtig om deze verklaring te lezen en volhard hierbij.

Herbert Wälk.

Hiervan op ambtseed opgemaakt dit proces-verbaal te Amsterdam den 17 April 1946.

De Brig-rech. van pol. J. Knol.
get. J. Knol,

DevRech. van Politie J. Bijlsma,
get. J. Bijlsma.

A 103624

H4974 - 0030

C.

PRO JUSTITIA.

Bureau Opsporing Oorlogsmisdrijven

Amsterdam.

Proces-verbaal.

Verhoor van :
Hans Kolitz
geb. Wansburg, 20 Juni 1910
oer. Oberregierungsrat
won. Dusselfdorf, Mühlheimerstrasze 42.

inzake de genomen repressaillemaatregelen voor den aanslag op Rauter.

Naar aanleiding van de afgelegde verklaring van den Kriminalrat Wolk betreffende de genomen repressaillemaatregelen voor den aanslag op Rauter, hoorden wij, ondergeteekenden Jacob Knol, en Jan Bijlsma, respectievelijk brigadier-rechercheur van politie en rechercheur van politie der gemeente Amsterdam, tevens onbezoldigd rijksveldwachter dienstdoende aan het in de margine vermelde Bureau, op 17bApril 1946 in de Strafgevangenis te Rotterdam.

Hans KOLITZ

geboren te Wansburg, 20 Juni 1910 van beroep Oberregierungsrat, wonende te Dusseldorf, Mühlheimerstrasze no. 42 die het navolgende verklaarde:

Ik ben gehuwd en heb drie kinderen.
Na gestudeerd te hebben, werd ik in 1936 aangesteld als rechter in civiele procedures te Konigsbergen. Later was ik werkzaam als Oberregierungsrat bij de Statsverwaltungsdienst in verschillende steden.

In September 1939 ben ik overgegaan als Jurist bij de Staatspolitie te Chemnitz. Later heb ik in verschillende steden dezelfde werkzaamheden verricht tot Februari 1945.
In 1937 ben ik lid geworden van de N.S.D.A.P.

In opdracht van het Reichssicherheitshauptamt te Berlijn werd ik overgeplaatst naar Holland met als standplaats Zwolle. Ik werd afdeelingsleider en stond rechtstreeks onder de bevelen van dr. Schöngarth. ( Befehlshaber van de Sicherheitspolizei). Dit was op 1 Maart 1945.
Ik bewerkte in mijn afdeeling de tegenstand der verzetsgroepen in Nederland. Hoofdzakelijk administratief.

Mijn voorganger was de Sturmbannfuhrer Depner.

U
Betreffende de genomen represaille maatregelen voor den aanslag op Rauter kan ik het navolgende verklaren.

Voor zoover ik mij kan herinneren, deelde Schöngarth mij mede, dat een aanslag op Rauter had plaats gevonden, waarvoor in opdracht van den Rijkscommissaris Seyss Inquart verscherpte repressaille maatregelen genomen zouden worden.

A 103625

H4974 – 0031

Ik kreeg van Schongarth de opdracht om mij in verbinding te stellen met de Aussendienststellenleiters in Nederland om na te gaan hoeveel gevangenen die ter dood veroordeeld waren zij ter beschikking hadden voor deze repressaille maatregel. Er moesten circa 200 gevangenen voor deze aanslag worden gefusilleerd. Met eenige dienststellenleiters heb ik persoonlijk hierover gesproken. Ook Schongarth gaf persoonlijke bevelen aan enkele Aussendienststellenleiters, onder meer te Apeldoorn.

De gevangen, die in de omgeving van de plaats des misdrijfs in arrest zaten, hetzij in de gevangenis of in een concentratiekamp, moesten naar de plaats des misdrijfs worden gebracht om aldaar te worden gefusilleerd.
Wanneer Wolk verklaart dat ik met hem getelefoneerd heb, dan is dit best mogelijk maar dan heb ik dit gedaan in opdracht van Schongarth. Ik herinner mij nog, dat Schongarth ontevreden was over het aantal gevangenen, die hiervoor in aanmerking kwamen. Een en ander hield verband met de opdracht van Seyss Inquart.

Het is nimmer mijn bedoeling geweest ook niet in opdracht van Schongarth personen terecht te stellen, waarvan het te laste gelegde nog niet volkomen onderzocht was. Voor deze repressaille maatregel mochten alleen die gevangenen genomen worden, die ter dood waren veroordeeld.

Omdat ik slechts zeer korten tijd in Holland heb vertoefd, was ik met den gang van zaken hier niet op de hoogte. Wat ik gedaan heb, geschiedde in opdracht van Dr. Schongarth.

Ik ben de Nederlandsche Taal voldoende machtig om deze verklaring te kunnen lezen en volhard hierbij.

Hans Kolitz. Kolitz

Hiervan op afgelegden ambtseed dit proces-verbaal opgemaakt te Amsterdam den 17 April 1946.

De Brig. Rech. van pol. J. Knol.
get. J. Knol.
De rech. van pol. J. Bijlsma
get. J. Bijlsma.

A 193626

D

P r o J u s t i t i a

Bureau Opsporing Oorlogsmisdadigers

A m s t e r d a m.

H4974 - 0032

Verhoor van:

Oskar Gerbig

geb. 6 Aug. 1906

ber. Oberzollinspector

won. Schlüchtern, Hanauerstrasze

tijdelijk verblijvende in het Huis van Bewaring II te Amsterdam, inzake de genomen repressaillemaatregelen voor den aanslag op Rauter.

## P R O C E S - V E R B A A L.

In aansluiting op de afgelegde verklaring van Herbert Wolk , Kriminalrat van de Sicherheistpolizei in verband met de genomen repressaille maatregelen voor den aanslag op Rauter, waarbij eenige honderden gevangenen werden gefusilleerd, hoorden wij, ondergeteekenden, Jacob Knol en Jan Bijlsma, respectievelijk brigadier-rechercheur en rechercheur van politie der gemeente Amsterdam tevens onbezoldigd rijksveldwachter, dienstdoende aan het in de margine vermelde Bureau op 17 April 1946 in de Strafgevangenis te Amsterdam:

O S K A R G E R B I G

geboren te Elm, (D) 6 Augustus 1906, van beroep Oberzollinspektor en SS Hauptsturmfuhrer. die het navolgende verklaarde:

Ik ben gehuwd en heb drie kinderen, Ik ben sedert 20 jaar als ambtenaar in dienst van het Reichszollverwaltung. Laatstelijk was ik werkzaam te Innsbruck als Oberzollinspektor.

Den 1 November 1940 ben ik op bevel van het Reichsfinanzverwaltung overgeplaatst bij de Deviezenschutzkommando, Heerengracht 410 te Amsterdam. Sedert 1932 ben ik lid van de N.S.D.A.P.

Ik heb deze functie vervuld tot en met 25 Mei 1944. Op bevel van het ReichsfinanzMinisterium ben ik overgeplaatst naar de Sicherheitspolizei te Den Haag in den rang van SS Hauptsturmfuhrer. Mijn chef was Wensky ( Afdeeling 5 ) Tot mijn afdeeling behoorde onderzoeken in zake buitenlandsche effecten en smokkelaffaires. Ik heb aan dezeafdeeling gewerkt tot einde September 1944.

In October 1944 werd ik aangewezen als Aussendienststellenleiter van de Sicherheitspolizei te A l m e l o.

A 103627 - In -

In dezelfde functie ben ik in Februari 1945 overgeplaatst naar Apeldoorn Ongeveer een maand later werd ik weer overgeplaatst naar Rotterdam, alwaar ik de opvolger werd van Wölk.

In Maart 1945 kreeg ik per telefoon bericht van het Lazaretт te Apeldoorn, dat des nachts de Hohere SS und Polizeifuhrer Rauter zwaar gewond was binnengebracht. Het vermoeden was, dat hij was aangeschoten door terroristen . De chauffeur en zijn adjudant waren doodgeschoten.

Ik heb hiervan onverwijld bericht gegeven aan den Staf van den Befehlshaber van de Sicherheitspolizei te Zwolle, die mij opdracht gaf naar de plaats des misdrijfs te gaan, waarheen intusschen ook een Sonderkommando was gestuurd om deze aanslag te onderzoeken.
Ter plaatse heb ik met dit commando een en ander onderzocht, waarbij kwam vast te staan, dat gebruik is gemaakt van Engelsche munitie, zooals bleek uit de gevonden hulzen. Verschillende getuigen zijn in dit geval gehoord. Arrestaties hebben in deze omgeving niet plaats gevonden maar vast stond, dat deze aanslag gepleegd zou zijn door terroristen.

Namijn onderzoek ben ik teruggereden naar Apeldoorn, alwaar ik mijn bevindingen heb medegedeeld aanden Staf te Zwolle.

Dienzelfden dag werd ik door deze staf opgebeld en werd mij medegedeeld dat in opdracht van den Rijkscommissaris dr Seyss Inquart op de plaats des misdrijfs ( Woestehoeve ), 150 personen gefusilleerd zouden worden als repressaille maatregel voor dezen aanslag.

Deze personen ( gevangenen) zouden door de verschillende Einsatzkommando's daartoe naar Apeldoorn worden overgebracht, Ik kreeg de opdracht te zorgen dat op de plaats des misdrijfs de wegen voldoende werden afgezet. Ik zou dit doen in samenwerking met de Ordnungspolizei, die tevens voor een executiepeloton zou zorgdragen. Een Hauptmann van de Ordnungspolizei was belast met de uitvoering van deze fusilleeringen. De Naam van dezen hauptmann weet ik niet meer.

Het fusilleeren vond plaats des morgens te circa 7 uur. In totaal werden 117 ~~xxxxxx~~ gevangenen gefusilleerd. Na deze fusilleering zijn deze lijken ter beschikking gesteld van de Nederlandsche politie te Apeldoorn. Naar ik heb gehoord zijn deze lijken in een massagraf bijgezet. Waar dit geschied is, weet ik niet.

De opdracht welke ik in verband hiermede heb uitgevoerd, bestond alleen uit het in ontvangst nemen van de gevangenen en zorg te dragen voor de afzetting.

Ik ben de Nederlandsche taal voldoende machtig om deze verklaring te lezen en volhard hierbij.

Oskar Gerbig.

Hiervan op afgelegden ambtseed dit proces-verbaal opgemaakt te Amsterdam, den 18 April 1946.

De Prig. Rech. van pol. get. J. Knol
De Rech. van pol. J. Bijlsma

H4974 – 0033

A 103628

H4974-0034

E

PRO JUSTITIA

Bureau Opsporing Oorlogsmisdrijven
Amsterdam.

Verhoor van:
Dr. Karl George Eberhardt
S c h ö n ga r t h,
geb. Leipzig, 22.4.1903,
voormalige Befehlshaber
van de Sicherheitspolizei
und Sicherheitsdienst in
Nederland, inzake de genomen repressaille maatregelen voor den aanslag op de Höhere SS und Polizeiführer Rauter.

P r o c e s - v e r b a a l.

In aansluiting op bijgaande processen-verbaal betreffende de genomen repressaille maatregelen voor dan aanslag op den Hohere SS und Polizeiführer Rauter, hoorden wij, ondergeteekenden. Jacob Knol en Jan Bijlsma, respectievelijk brigadier-rechercheur en rechercheur van politie der gemeente Amsterdam tevens onbezoldigd rijksveldwachter, dienstdoende aan het in de margine vermelde Bureau, op 18 April 1946 in het Huis van Bewaring II te Amsterdam

Dr. Karl George Eberhardt S C H Ö N G A R T H,

geboren te Leipzig, 22 April 1903, voormalige Befehlshaber van de Sicherheitspolizei en Sicherheitsdienst in Nederland., die het navolgende verklaarde:

Een dag na den aanslag op Rauter, kreeg ik des morgens bericht dat een aanslag had plaats gevonden op Rauter in de omgeving van Apeldoorn.

Ik ben direct naar de Dienststelle van Rauter gegaan te Apeldoorn, van waaruit ik mij naar de plaats des misdrijfs heb begeven. Na de zaak in oogenschouw te hebben genomen, begaf ik mij naar de Aussendienststellenleiter Gerbig, die het eerste onderzoek had ingesteld. Hij toonde mij een foto van een vermoedelijken dader. Wij kwamen overeen, dat ik met deze foto naar Rauter zou gaan, om deze foto te toonen.

Ik ben toen alleen naar Rauter gegaan in het Lazaret en heb hem de foto getoond. Rauter deelde mij enkele bijzonderheden mede over deze aanslag en zeide dat de vermoedelijke dader een persoon was van zeer flink postuur.

Na dit onderzoek begaf ik mij persoonlijk naar dr. Seyss Inquart, Rijkscommissaris in Nederland, met wien ik de zaak besproken heb. Seyss-Inquartt gaf mij toen het bevel om verscherpte repressaille maatregelen ( te treffen )door op de plaats des misdrijfs 200 gevangenen ( ter dood veroordeelden ) te fusilleeren.

Deze fusilleering had ten doel als afschrikking te werken voor de bevolking. Bij openbare bekendmaking werd medegedeeld, dat een groot aantal personen voor deze aanslag werden terechtgesteld.

103629

- Aan -

H4974 – 0035

Aan Kolitz heb ik toen opdracht gegeven zorg te dragen , dat aan de verschillende Einsatzkommando's deze gevangenen naar Apeldoorn werden overgebracht. Onder deze gevangenen bevonden ZICH EEN GROOT AANTAL PERSONEN DIE ZELF DOOR RAUTER REEDS TEVOREN TER DOOD WAREN VEROORDEELD WEGENS DE DOOR HEN GEPLEEGDE MISDRIJVEN. ( Wapen bezit -springstoffen-sabotage)

Het Executie peloton was samengesteld door Gerbig uit leden van de Duitsche Ordnungspolizei uit de Waffenschule., welke onder leiding stond van Oberstleutnant FRIKKE.

Bij deze fusilleering ben ik niet tegenwoordig geweest .

Deze verklaring is door mij in de Duitsche taal voorgelezen en volhard ik hierbij

Dr. Karl E.G. Schöngarth

Hiervan op ambtseed dit proces-verbaal opgemaakt te Amsterdam den 18 April 1946.

De Brig. Rech. van pol. J. Knol.
get. J. Knol
De Rech. van politie J. Bijlsma
get. J. Bijlsma.

onder mededeeling, dat Schöngarth zyn verklaring niet kan onderteekenen, daar hy inmiddels door de Geallieerde Rechtbank in Duitschland, is terechtgesteld.

A 103630

F

H4974 - 0036

P r o J u s t i t i a

Bureau Opsporings Oorlogsmisdrijven

Amsterdam

No. 1946.

Verhoor van
W i l l y L a g e s
voormalige Aussen dienst-
stelleleiter der Sicher-
heitspolizei und Sicher-
heitsdienst te Amsterdam,
inzake de genomen repres-
saille maatregelen voor
den aanslag op den Hohere-
SS und Polizeifuhrer Rauter.

P r o c e s - v e r b a a l.

Naar aanleiding van bijgaande proces-
sen-verbaal inzake de genomen
repressaillemaatregelen voor den
aanslag op Rauter, welke maatregelen
ook te Amsterdam hebben plaats gevon-
den, hoorden wij, ondergeteekenden,
Jacob Knol en Jan Bijlsma,
respectievelijk brigadier- rechercheur en rechercheur van politie
der gemeente Amsterdam tevens onbezoldigd rijksveldwachter
dienstdoende aan het in de margine vermelde bureau, op 18 April
1946 in het Huis van Bewaring II te Amsterdam,

W I L L Y L A G E S,

geboren 5 October 1910, te Braunschweig, Aussendienststelleleiter
van de Sicherheitspolizei und Sicherheitsdienst te Amsterdam,
die het navolgende verklaarde:

Na den aanslag op Rauter werd mij bericht door de Staf van den
Befehlshaber der Sicherheitspolizei te Zwolle, dat ik in overleg met
den buitenpost Utrecht, 75 ter dood veroordeelde personen ter be-
schikking moest stellen van de Ordnungspolizei te Amsterdam. Deze
gevangenen zouden gefusilleerd worden in verband met dezen aanslag.

Voor zoover ik mij kan herinneren stelde de Sicherheitspolizei
te Utrecht mij 9 gevangenen ter beschikking. Ik zelf beschikte
slechts over 50 gevangenen, welke reeds ter dood waren veroordeeld.

Van al deze gevangenen stond vast, dat zij zich schuldig hadden ge-
maakte aan strafbare feiten, waarop volgens de Duitsche voorschriften
de doodstraf stond ( wapenbezit-springstoffen-sabotage-begunstiging
van den vijand enz.)

Het is mij bekend, dat deze 59 gevangenen zijn gefusilleerd naar ik
meen op het Rozendord aan de Amsteldijk, alhier. Ik ben bij deze
fusilleering niet aanwezig geweest.

De Ordungspolizei heeft voor de uitvoering hiervan zorggedragen.

Ik ben de Nederlandsche Taal voldoende machtig om deze verklaring
te lezen en volhard hierbij.

103631

Willy Lages. W. Lages

Hiervan op ambtseed dit proces-verbaal opgemaakt te Amsterdam den 18-4-1946. Bijlsma.

J. Knol — De Brig. Rech. van pol. get. J. Knol. De rech. van Pol.get. J.Bijlsma

H4974 - 0037

Traduction du document F. 879

P R O  J U S T I T I A

Bureau de Recherche des Crimes de Guerre

A M S T E R D A M

Interrogatoire de

Hans K O L I T Z
né : à Wansburg (All.) le 20 juin 1910
prof.: Oberregierungsrat
dom. : Düsseldorf - Mühlheimer-strasse 42

sur les mesures de représaille prises à la suite de l'attentat sur RAUTER

P r o c è s - V e r b a l

Après avoir pris connaissance de la déclaration faite par le Kriminalrat WOELK, en ce qui concerne les mesures de représaille prises à la suite de l'attentat sur RAUTER, nous, soussignés :
JACOB KNOL et JAN BIJLSMA respectivement inspecteur et agent de sûreté de la commune d'Amsterdam, également gendarme assermenté, en fonction au bureau de Recherche des Crimes de Guerre à Amsterdam, avons entendu le 17 avril 1946, à la maison d'arrêt de Rotterdam,

H a n s  K O L I T Z

né à Wansburg le 20 juin 1910, Regierungsrat et demeurant Mühlheimerstrasse 42 à Düsseldorf (All.) qui fit la déclaration suivante :

"Je suis marié et j'ai trois enfants.
Après avoir fait mes études, je fus nommé, en 1936, juge dans la procèdure civile à Königsbergeb. Plus tard, je fus affecté en tant qu'Oberregierungsrat à la "Statsverwaltungsdienst" dans diverses villes.

En septembre 1939, je passais à la Police de la ville de Chemnitz, comme juriste. Plus tard, j'ai rempli la même fonction dans diverses autres villes, jusqu'en février 1945. En 1937, je devins membre de la N.S.D.A.P.

Sur l'ordre du Reichssicherheithauptamt à Berlin, je fus déplacé en Hollande, avec comme point d'attache Zwolle. Je devins chef de section et étais directement sous les ordres du Dr. SCHOENGARTH (Befehlshaber de la Sicherheitpolizei). C'était le 1er mars 1945.
Je m'occupais dans ma section de la résistance des groupes patriotes en Hollande. Principalement un rôle administratif

Mon prédècesseur était le Sturmbannführer D E P N E R

En ce qui concerne les mesures de représaille prises à la suite de l'attentat sur RAUTER, je puis vous déclarer ceci :

A 103632

H4974 - 0038

Document F. 879

Autant que je m'en souvienne, SCHOENGARTH me fit part de ce qu'un attentat sur RAUTER avait eu lieu, pour lequel, sur l'ordre du Commissaire du Reich SEYSS-INQUART, de sévères mesures de représaille devaient être prises.

Je reçus de SCHOENGARTH, l'ordre de me mettre en relation avec les Aussendienststelleleiters en Hollande, pour savoir combien de prisonniers, condamnés à mort, ils avaient à leur disposition pour ces mesures de représaille. Il devait y avoir environ 200 prisonniers de fussilés pour cet attentat. J'en ai parlé personnellement avec divers Dienststelleleiters. SCHOENGARTH donna lui aussi, personnellement, des instructions à certains Aussendienststelleleiters, plutôt à Apeldoorn.

Les prisonniers qui étaient arrêtés dans les environs du lie lieu du méfait, c'est-à-dire en prison ou dans un camp de concentration, devaient y être transportés pour être fusillés.

Quand WOELK déclare que je lui ai téléphoné, c'est bien possible, mais j'ai dû le faire sur l'instruction de SCHOENGART Je me rappelle encore que SCHOENGARTH était mécontent sur le nombre de prisonniers concernés. Celà était en relation avec l'instruction de SEYSS-INQUART.

Celà n'a jamais été mon intention, même pas l'ordre de SCHOENGARTH, de désigner des personnes, dont le cas n'avait pas encore été entièrement examiné. Pour ces mesures de représaille seuls les prisonniers qui étaient condamnés à mort, pouvaient être pris.

Je n'étais pas très au courant des affaires en Hollande, car je n'y ai été que très peu de temps. Ce que j'ai fait, l'a toujours été sur l'instruction du Dr. SCHOENGARTH.

Je possède assez la langue hollandaise pour pouvoir lire cette déclaration et je persiste,

Hans Kolitz.

Procès-verbal, sous la foi du serment, en a été dressé, le 17 avril 1946 à Amsterdam.

L'inspecteur de la sûreté
J. Knol.

L'agent de la sûreté
J. Bijlsma.

Vu :

H4974 - 0039

Document F. 879

P R O  J U S T I T I A

Bureau de Recherche des Crimes de Guerre

A M S T E R D A M

Interrogatoire de

Oskar G E R B I G
né : le 6 août 1906 à
Elm (All.)
prof. : Oberzollinspektor
dom. : Schlüchtern - Hanauer-
strasse
qui se trouve actuellement à la maison de détention II à Amsterdam, sur les mesures de représaille prises à la suite de l'attentat sur RAUTER.

P r o c è s - V e r b a l

A la suite de la déclaration de Herbert WOELK, Kriminalrat de la Sicherheitspolizei en relation des mesures de représaille prises à la suite de l'attentat sur RAUTER, par lesquelles quelques centaines de prisonniers ont été fusillés, nous, soussignés :
JACOB KNOL et JAN BIJLSMA respectivement inspecteur et agent de sûreté de la commune d'Amsterdam, également gendarme assermenté, en fonction au bureau de Recherche des Crimes de Guerre à Amsterdam, avons entendu le 17 avril 1946 à la maison d'arrêt d'Amsterdam :

O s k a r  G E R B I G

né à Elm (All.) le 6 août 1906, Oberzollinspektor et SS Hauptsturmführer, qui fit la déclaration suivante :

" Je suis marié et j'ai trois enfants.
Depuis 20 ans, j'ai été employé au service de la Reichszollverwaltung. Dernièrement je travaillais à Innsbruck comme Oberzollinspektor.

Vers la fin de novembre 1940, sur l'ordre de la Reichsfinanzverwaltung, j'ai été déplacé à la Deviezenschutzkommando, Heerengracht 410 à Amsterdam.
Depuis 1932 je suis membre de la N.S.D.A.P.

J'ai rempli cette fonction jusqu'au 25 mai 1944. Sur l'ordre du Reichsfinanzministerium j'ai été affecté à la Sicherheitspolizei à La Haye au grade de SS Hauptsturmführer.
Mon chef était WENSKY (section 5).
Ma section s'occupait des enquêtes dans les affaires de devises étrangères et de contrebandes. J'ai travaillé dans cette section jusqu'à la fin septembre 1944.

En Octobre 1944, j'ai été nommé Aussendienststelleleiter de la Sicherheitspolizei à A l m e l o.
En cette qualité, j'ai été déplacé, en février 1945 à A p e l d o o r n. Environ un mois plus tard, j'étais de nouveau déplacé à R o t t e r d a m, comme successeur de WOELK.

H4974 - 0040

Document F. 879

En mars 1945, je reçus une communication téléphonique de l'hôpital d'Apeldoorn, m'annonçant que le Höhere SS und Polizeiführer RAUTER avait été ammené, dans la nuit, grièvement blessé. On soupçonnait qu'il avait été assailli par des terroristes. Le chauffeur et son aide de camp avaient été tués.

J'en ai immédiatement informé l'Etat-major du Befehlshaber de la Sicherheitspolizei à Zwolle, qui me donna l'ordre de me rendre sur le lieu du méfait, où entre temps un Sonderkommando avait été envoyé pour faire une enquête sur l'attentat.
J'ai participé aux recherches, desquelles il résulta que, d'après les douilles trouvées, l'on avait employé des munitions anglaises. Différents témoins furent entendus sur ce cas. Il n'y eut pas d'arrestations dans les environs, car il était certain que l'attentat avait été commis par des terroristes.

Après l'enquête, je retournai à Apeldoorn, où je fis part à l'Etat-major de Zwolle des résultats.

Le même jour, je recevais une communication téléphonique de l'Etat-major, m'annonçant que sur l'ordre du Commissaire du Reich Dr. SEYSS-INQUART, 150 personnes seraient fusillées sur le lieu du méfait (Woestenhoeve), comme mesure de représaille pour l'attentat.

Ces personnes (prisonniers) seraient transportées par différents Einsatzkommando's à Apeldoorn. Je reçus l'ordre de veiller à ce que les routes environnant le lieu du méfait soient convenablement barrées. Je devais le faire avec la collaboration de l'Ordnungspolizei, qui formerait également le peloton d'exécution. Un capitaine de l'Ordnungspolizei fut chargé de l'exécution de cette fusillade. Je ne me souviens plus du nom du Capitaine.

L'exécution eut lieu vers les 7 heures du matin. Au total, 117 prisonniers furent fusillés. Après l'exécution les cadavres furent mis à la disposition de la Police hollandaise d'Apeldoorn. J'ai entendu dire que ces cadavres avaient été placés dans une fosse commune. Je ne sais où celà c'est passé.

L'ordre que j'ai reçu, concernait simplement la réception des prisonniers et le barrage des routes.

Je possède assez la langue hollandaise pour pouvoir lire cette déclaration et je persiste,

Oskar Gerbig.

Procès-verbal, sous la foi du serment, en a été dressé, le 18 avril 1946 à Amsterdam.

L'inspecteur de la sureté J. Knol.
Vu : L'agent de la sureté J. Bijlsma.

A 103635

H4974 - 0041

Document F. 879

P R O  J U S T I T I A

Bureau de Recherche des Crimes de Guerre

A M S T E R D A M

Interrogatoire de :

Dr. Karl George Eberhardt
S C H O E N G A R T H
né : à Leipzig (All.) le
22 avril 1903
ancien Befehlshaber de la Sicherheitspolizei et Sicherheitdienst en Hollande,
sur les mesures de représaille prises à la suite de l'attentat sur le Höhere SS und Polizei-führer RAUTER.

P r o c è s  -  V e r b a l

A la suite des procès-verbaux précèdents en ce qui concerne les mesures de représaille prises à la suite de l'attentat sur le Höhere SS Polizei-Führer RAUTER, nous, soussignés :
JACOB KNOL et JAN BIJLSMA, respectivement inspecteur et agent de sûreté de la commune d'Amsterdam, également gendarme assermenté, en fonction au Bureau de Recherche des Crimes de Guerre à Amsterdam, avons entendu le 18 avril 1946, à la maison de détention II à Amsterdam,

Dr. KARL GEORGE EBERHARDT
S C H O E N G A R T H

---

né à Leipzig le 22 avril 1903, ancien Befehlsgaber de la Sicherheitspolizei et Sicherheitsdienst en Hollande, qui a fait la déclaration suivante :

"Le jour suivant l'attentat sur RAUTER, je reçus, dès le matin, l'avis qu'un attentat contre RAUTER avait eu lieu dans les environs d'Apeldoorn.

Je suis allé immédiatement à la Dienststelle de RAUTER à Apeldoorn, d'où j'allais sur le lieu du méfait. Aprés avoir examiné le cas, je me dirigeais vers l'Aussendienststelle-leiter GERBIG qui avait fait la première enquête. Il me montra une photo du suspect. Nous sommes tombés d'accord, que j'irai montré cette photo à RAUTER.

Seul, je suis allé voir RAUTER à l'hôpital et lui ai montré la photo. RAUTER me fit part de certains détails sur cet attentat et me dit que le suspect était une personne d'une très belle prestance.

Apres l'enquête je me rendis, personnellement chez le Dr. SEYSS-INQUART, Commissaire du Reich en Hollande, avec qui j'ai discuté de l'affaire. SEYSS-INQUART me donna alors, l'ordre de prendre des mesures de représaille accrues, par l'exécution de 200 prisonniers (condamnés à mort) sur le lieu du méfait.



A 103636

H4974 - 0042



Cette exécution avait pour but d'intimider la population. Par un avis public, il fut annoncé qu'un grand nombre de personnes serait exécuté à cause de cet attentat.

Je donnais alors l'ordre à KOLITZ de veiller à ce que des différents Einsatzkommando's, les prisonniers soient transportés à Apeldoorn. Parmi ces prisonniers se trouvait un grand nombre de personnes qui avaient été condamnés à mort par RAUTER lui-même à cause des crimes qu'ils avaient commis (possession d'armes et d'explosifs - sabotage).

Le peloton d'exécution fut rassemblé par GERBIG et choisi pa parmi les membres de la Deutsche Ordnungspolizei de la Waffenschule, école qui était sous le direction du Oberstleutnant FRIKKE.

Je n'ai pas été présent à cette exécution.

J'ai eu lecture de cette déclaration en allemand et je persiste.

Dr. Karl G. E. Scöngarth

Procès-verbal, sous la foi du serment, en a été dressé à Amsterdam le 18 avril 1946.

L'inspecteur de la sûreté
J. Knol.

L'agent de la sûreté
J. Bijlsma.

Vu :

A 103637

H4974 - 0043

Document F. 879

P R O  J U S T I T I A

Bureau de Recherche des Crimes de Guerre

A M S T E R D A M

Interrogatoire de :

Willy L A G E S
ancien Aussendienststelleleiter de la Sicherheitspolizei et Sicherheitsdienst à Amsterdam, sur les mesures de représaille prises à la suite de l'attentat sur le Höhere SS und PolizeiFührer RAUTER

P r o c è s - V e r b a l

A la suite des procès-verbaux précèdant en ce qui concerne les mesures de représaille prises à la suite de l'attentat sur RAUTER, lesquelles ont aussi été prises à Amsterdam, nous soussignés :
JACOB KNOL et JAN BIJLSMA
respectivement inspecteur de sûreté et agent de sûreté de la commune d'Amsterdam, également gendarme assermenté, en fonction au bureau de Recherche des Crimes de Guerre à Amsterdam, avons entendu le 18 avril 1946 à la maison de détention II à Amsterdam,

W i l l y  L A G E S

né à Braunschweig le 5 octobre 1910, Aussendienststelleleiter de la Sicherheitspolizei et Sicherheitsdienst à Amsterdam qui fit la déclaration suivant

" Après l'attentat sur RAUTER, je reçus l'ordre de l'Etat-major du Befehlshaber de la Sicherheitspolizei de Zwolle, de mettre à la disposition de l'Ordnungspolizei à Amsterdam, 75 condamnés à mort, en accord avec l'Aussenstelle Utrecht. Ces prisonniers seraient fusillés à cause de cet attentat.

Autant que je m'en souvienne, la Sicherheitspolizei d'Utrecht mit à ma disposition 9 prisonniers. Moi-même je disposais seulement de 50 prisonniers, qui avaient déjà été condamnés à mort.

Il avait été établi que tous ces prisonniers s'étaient rendus coupables de faits punissables, d'après les ordonnances allemandes, de la peine de mort. ( possession d'armes, d'explosifs - sabotage - assistance à l'ennemi, etc...)

Je sais que ces 59 prisonniers ont été fusillés, je crois à la Rozenoord, Amsteldijk - Amsterdam. Je n'ai pas été présent à cette exécution.



A 103638

H4974 - 0044

Document F. 879

L'Ordnungspolizei a exécuté cette fusillade.

Je possède assez la langue hollandaise pour lire cette déclaration et je persiste.

Willy Lages.

Procès-verbal, sous la foi du serment, en a été dressé à Amsterdam le 18 avril 1946.

L'inspecteur de la sûreté
J. Knol.

L'agent de la sûreté
J. Bijlsmz.

Vu/:



A 103639

H4974 – 0045

Grondwetsherziening.

A 103640

2

RF 1527 H-4974b

Proces-Verbaal

F. Christiansen

A 103641

H4974 -0046

H497A-0046A

H4974 – 0047

En l'an mil neuf cent quarante-six le 8 juillet, nous Mr. H. R. de Zaaijer, juge d'instruction près le tribunal extraordinaire de Arnhem, avons, en la présence de M. A.A. Balduk greffier, fait comparaître devant nous l'accusé Friedrich Christian Christiansen né le 12 decembre 1879 à Wyk (Île de Foehr), actuellement détenu à la prison de Arnhem, pour être entendu par nous dans l'accusation portée contre lui. Interrogé par nous, l'accusé a répondu comme suit:

Je vous ai le 20 fevrier 1946 déclaré ce qui suit :
Je vais maintenant vous dire ce qu'il en a été de la tragédie des otages en 1942, dans la mesure de ce que j'en sais et pour autant que je peux m'en souvenir.
Je suppose que ce que je vous déclare est susceptible d'être complété et rectifié par ce que les ex-membres de mon état-major, Generalleutnant Drum et Oberkriegsgerichtsrat Gaykow, déclareront à ce sujet. Que des otages aient été pris, fut une affaire purement politique qui eut lieu sans mon intervention. C'est dans l'été de l'année 1942 que je reçus un ordre de mon chef à ce sujet. J'étais subordonné au Commandant en chef " West ". C'était alors le Generalfeldmarschall Runstedt. C'est, ou bien de lui ou bien de l' O.K.W. ~~(Commandement~~ ~~en chef~~ (haut commandement de l'armée) que je reçus l' ordre selon lequel des otages devaient être rendus responsables lorsque dans des cas de sabotages graves, les ~~coupables~~ auteurs ne pouvaient être trouvés immediatement. Mon état-major et moi nous sommes tout de suite opposés à cette mesure car une telle action n'était pas pour nous plaire à nous soldats. Mais ce fut ~~xxxxxx~~ sans effet. L'ordre fut maintenu. Nous avons fait alors publier

A 103642

H4974 - 0048

dans les journaux une proclamation par laquelle nous prévenions sérieusement la population d'avoir à s'abstenir d'actes de sabotage et faisions savoir que la vie des otages répondait de ces actes. J'ai vu encore cette proclamation parmi les pièces que vous avez devant vous. Vous dites vous souvenir encore de cette proclamation. Elle est datée du 13 juillet 1942. Vous me montrez cette proclamation sur laquelle est écrit à l'encre: N.R.C. 13/ 7/42. C'est bien en effet la proclamation à laquelle je fais allusion. Vous dites qu'il y est cependant mentionné que j'ai fait moi-même arrêter les otages. C'est vrai, je le reconnais: mais ce n'est pas conforme aux faits. Je n'ai rien eu à voir à cette arrestation: elle m'a été simplement mise sur le dos. Vous dites que j'ai cependant signé la proclamation. C'est vrai aussi. Mais un ordre est un ordre. Vous dites que même un simple citoyen hollandais ne permettrait jamais qu'il fût fait abus de son nom sous une proclamation ou une pièce qu'il a signée, sans présenter sa démission de sa fonction ou de son emploi aussitôt qu'il se rendrait compte que ses supérieurs ont abusé de son nom.- Oui, c'est possible, mais si j'avais "offert" cette démission, ma vie aurait été en danger. Vous demandez par qui cette proclamation a été rédigée. Elle l'a été par la section juridique de mon état-major, sur mon ordre à la suite d'un entretien. Vous demandez à nouveau comment j'ai pu y laisser dire que j'ai fait arrêter moi-même les otages. Ah! ce n'était qu'une tournure juridique.

A 103643

H4974 – 0049

Sur ce, deux cas graves de sabotage se sont produits, je crois un attentat de chemin de fer près de Rotterdam et un incendie dans un atelier de produits d'alimentation de la Wehrmacht à la Haye. Ni dans l'un ni dans l'autre de ces deux cas les ~~coupables~~ auteurs n'ont été trouvés à temps, mais seulement beaucoup plus tard. Je ne me rappelle pas qu'un délai ait été fixé pour la découverte des coupables. Si vous dites que ce fut le cas, je ne peux plus m'en souvenir.

Vous me montrez maintenant la proclamation à laquelle vous faites allusion, sur laquelle est écrit à l'encre: 10/8/'42. Mais cette proclamation est signée par Rauter. Vous pouvez en déduire qu'alors l'exécution était déjà passée à l'autorité policière. En tout cas, j'ai avisé ou bien le Kommando West, ou bien l'O.K.W. que deux cas graves de sabotage avaient eu lieu sans que l'on ait pu en découvrir les ~~coupables~~ auteurs. Mais communication fut reçue en retour que l'ordre de s'en prendre à des otages était maintenu. J'ai dit alors aux membres de mon état-major: " voilà pour nous maintenant cette sale affaire d'assassinat (Mordschweinerei) " ou quelque chose de semblable. Je me suis ensuite rendu avec le Generalleutnant Drum et l'Oberkriegsgerichtsrat Gaykow chez Seyss Inquart. A l'entretien qui s'ensuivit assistaient outre nous trois, Seyss Inquart, Rauter et Wimmer. J'ai dit lors que je venais avec l'ordre qu'il nous fallait nous en tenir au premier ordre, celui de faire retomber sur des otages la responsabilité de sabotages dont les auteurs n'ont pas été retrouvés.

A 103644

H4974 - 0050

Je dis que le cas n'etait pas du tout à proprement parler une affaire militaire et qu'il était loin de me convenir. J'attire votre attention sur ce qu'à cet entretien trois juristes étaient presents, nommément Seyss Inquart, Wimmer et Gaykow qui apparemment jugèrent l'affaire justifiable du point de vue juridique. Je ne suis pas juriste et pour moi: un ordre est un ordre. Seyss Inquart, crois-je dit alors déjà que cinq otages devaient être fusillés. Je ne connaissais aucun de ces otages, je n'en ai pas choisi cinq et je n'ai rien eu à voir à l'execution. C'etait une affaire purement politique dans laquelle en ma qualité de commandant de la Wehrmacht je fus simplement mis en avant. Je vous prie de mentionner encore que j'ai avec mon état-major, jusqu'à la fin fait des efforts pour faire disparaitre les camps d'otages. En 1944 encore, le général von Wuehlisch a insisté sur l'abolition des camps d'otages. Je vous prie encore de noter aussi qu' au cours de cet entretien chez Seyss Inquart, ce dernier s'est expressément reserve le droit de désigner les otages.

Le 6 mars 1946 je vous ai fait la déclaration suivante: Vous revenez encore une fois sur l'entretien à la Haye a la suite duquel furent alors fusillés les cinq otages de l'établissement St. Michiel. Il m'est revenu à la memoire que mon adjudant Oberstleutnant Klueter a lui-aussi pris part à la conference. Sept personnes y étaient donc présentes. J'ai donc alors communiqué l'ordre qu'on s'en prît à des otages et Seyss Inquart a immédiatement dit que cinq personnes devaient être prises. Vous demandez

H4974 - 0051

si cela me laissa tout bonnement indifférent. Apparemment Seyss Inquart avait le pouvoir de le faire. La réunion ne dura que peu de temps, peut être une demi-heure seulement. Vous demandez si je ne me suis pas opposé dans la limite du possible à ces abominables mesures. Non, il n'en fut alors discuté que relativement peu car il y avait ordre donné. Mais vous savez ce que mon état-major et moi en pensions, tandis que moi-même ai fait usage de l'expression " Mordsschweinerei " (sale affaire d'assassinat). C'était là une affaire politique à l'exécution de laquelle je n'ai donc rien eu à voir. Ensuite je m'en suis allé et de mes compagnons n'est resté que Gaykow mais de ce qui fut encore discuté, je n'en ai pas connaissance. Vous demandez si je ne me suis pas opposé aux agissements du Commissaire du Reich. N'oubliez pas que les services du Commandant de la Wehrmacht et du Commissaire du Reich étaient deux services différents. Bien souvent nous ne fûmes pas d'accord et il est arrivé plus d'une fois qu'il ait menacé de s' adresser au fuehrer. Vous dites que j'ai cependant affirmé moi-même avoir le meilleur souvenir du fuehrer. C'est exact mais ici il s'agissait du bureau politique du fuehrer. Je voudrais encore faire remarquer ce qui suit. Lors de l'occupation de l'Allemagne par les alliés j'ai été frappé de ce qu'au bas des proclamations et ordres figurait chaque fois: "Das Militaerkommando" sans que des noms fussent mentionnés. Or, le système allemand aux Pays-Bas était autre. Au bas d'ordres de la sorte figurait toujours: "Der Wehrmachtsbefehlshaber in den Niderlanden", bien que ce système fût au fond le même que le système anglais. Il ne peut donc s'agir de me rendre responsable

A 103646

H4974 - 0052

de toutes ces affaires.

Vous revenez une fois encore sur l'exécution des cinq otages de l'établissement St-Michiel et vous dites qu'après cette conférence à la Haye, un homme fut encore arrêté et fusillé comme otage le lendemain. De ceci je ne sais absolument rien.

Aujourd'hui 8 juillet 1946 je voudrais ajouter ~~encore~~ à mes declarations ci-dessus du 20 février 1946 et du 5 mars 1946, les points suivants:

1. Selon la declaration de Rauter, l'ordre de s'emparer de 1000 otages est venu de l'O.K.W. et non du Kommando West. La-dessus une discussion a eu lieu chez moi. La convocation à cet entretien a été adressée par mon service. Elle avait pour but la communication de l'ordre à Seyss Inquart et la discussion au sujet des mesures d'execution. Je n'ai fait ici que fonction de facteur. Les mesures ont été ensuite prises par Seyss Inquart. Mon bureau militaire n'avait pas l'appareil necessaire, il devait transmettre l'affaire au bureau civil. Les mandataires du Commissaire du Reich dans les provinces reçurent alors la mission de chercher les otages. Ils s'en seront acquittés en collaboration avec le S.D. (service de sûreté). Les 1000 otages furent rassemblés en un camp. Ceci ne nous interessait pas davantage, nous soldats.
2. Dans ce qui précède il a été aussi question de savoir si un délai avait été fixé. Je sais maintenant que ce fut en effet le cas. Je crois que le délai avait été fixé à 3 ou 4 semaines. Une récompense fut promise pour la

P 103617

découverte des auteurs. Ce fut effectué par Rauter. Je sais aujourd'hui encore que l'idée vint de mon bureau. Si les auteurs avaient été retrouvés dans le délai précité, nous n'aurions pas eu à nous en prendre à des otages. De mon côté tout le possible a donc été fait. Aucun de ces otages ne m'était connu. Nous n'avons agi ni par haine ni pour des raisons d'ordre militaire.

3. A la discussion dont il est question dans ma déclaration du 20 février 1946, ont pris part aussi Schmidt et Rauter. Rauter l'a déclaré.

4. Dans une déclaration du Commissaire du Reich il est mentionné que j'ai à propos de ces cas de sabotage, réclamé la mort de 25 ou 30 otages. Ce chiffre a été cité dans un tout autre ordre d'idées. Dans une discussion privée, le chiffre de 25 ou 30 a été cité par moi ou quelqu'un d'autre. Seyss Inquart a fixé alors le chiffre à 5 en ajoutant que ces 5 otages seraient désignés par son bureau.

Lu et maintenu,
Signé: Fr. Christiansen

Dont sous-signé, juge d'instruction, a dressé procès-verbal sous la foi du serment professionnel, déclarant ici que le sus-nommé Christiansen a fait et signé en personne la déclaration ci-dessus.
Signé avec le greffier:

(s.) A.A. Balduk (s.) H,R, de Zaayer .

Le soussigné déclare connaître à fond les langues française et hollandaise. Ce qui précède est une traduction fidèle et exacte du texte qui lui a été soumis

H4974 - 0053

A 103648

H-4974

TRIBUNAL MILITAIRE INTERNATIONAL des GRANDS CRIMINELS de GUERRE - MINISTÈRE PUBLIC DÉLÉGATION FRANÇAISE

DOC. F.F. N° 886

Déclaration du Général Christiansen

A 103597

Dossier RF 1527

H4974 – 0054

48